No 1714. **1852**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00, franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 9 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 December.

De Tweede Kamer is in hare zitting van gisteren de begrooting van Kolonien doorgeworsteld. Zij heeft die begrooting aangenomen met de meerderheid van 47 tegen 12 stemmen. De beraadslaging werd gisteren morgen geopend door eene lange redevoering van den minister van Koloniën, die de verschillende tot hem gerigte vragen trachtte te beantwoorden. Wij zullen daarvan een en ander aanstippen.

Den heer de May berigt hij, dat de onderhandelingen met de Handel-Maatschappij, omtrent de herziening van het kontrakt, nog geen rezultaat hebben opgeleverd; zij zijn nog hangende: daardoor zal in geen geval de aflossing der 10 millioen, aan de Maatschappij verschuldigd, worden verhinderd.

Den heer Sloet tot Oldhuis verzekert hij, dat hij eene geregelde stoomvaart tusschen Java en Sydney verlangt; hij ziet daarin met den spreker veel voordeel voor den handel; hij heeft tot zulke stoompaketvaart aangespoord; en mogt eene partikuliere onderneming den steun der regering vragen, deze zou zich haasten dien te verleenen; maar het blijkt niet, dat bij iemand daarvoor eenig plan bestaat. 2°. Omtrent de kwikmijnen, die op Sumatra outdekt zouden zijn, is een onderzoek ingesteld, waarvan men het rapport nog wachtende is; in alle geval levert Borneo mijnen van kwik, platina en andere kostbare voortbrengselen. 3°. Als het gouver- [illegible] is het alleen om dat er beletselen tot de uitvoering in den weg stonden. Hij hoopt evenwel dat die beletselen spoedig zullen wegvallen. 4°. Omtrent het radikaal der Indische ambtenaren verzekert de minister, dat het besluit van 17 Dec. 1848 nog steeds van kracht is, en dat hij binnen kort van den Gouverneur-generaal voorstellen verwacht in den geest en ter uitvoering van gemeld besluit.

Den heer van Eck betuigt de minister, dat hij plan heeft om nog vele bezuinigingen in te voeren, die reeds aanstaande jaar welligt eene ton gouds zullen kunnen bedragen, waartoe de vermindering van koertage zal bijdragen. Maar de minister kan niet alles afbreken. Daar zijn b. v. assurantiepremiën, waaromtrent de minister niet kan toegeven dat zij weggeworpen geld zijn. — Wat den heer van Raders betreft, hij was in 1845 bepaaldelijk gemagtigd om wijzigingen te brengen in het regeringsreglement van 1836. De heer van Eck is daaromtrent verkeerd ingelicht.

Den heer Dirks wordt door den minister meegedeeld, dat het adres van Harlingen, houdende verzoek tot het oprigten van een Dépôt en van veilingen voor de Handel-Maatschappij, in handen gesteld is van een kommissie dier Maatschappij, welke kommissie heeft te onderzoeken of de haven en de markt van Harlingen de noodige vereischten aanbieden.

Den heer Jongstra betwist de minister het begrip van art. 119 der Grondwet. Hij beweert met regt, dat in vorige Grondwetten dezelfde uitdrukking is gevonden, zonder dat ooit daaruit het besluit is afgeleid, dat de begrooting van het Indiesch Bestuur door de Wetgevende Magt in het Moederland moest worden opgemaakt.

Den heer van Hoëvell beantwoordt de minister uitvoeriger: 1° Omtrent de suikerkontrakten meldt hij, dat hem daaromtrent voorstellen tot wijziging en verbetering en bezuiniging zijn geworden van wege den Gouverneur-generaal. Die voorstellen zijn niet zoo radikaal, als die van den heer van Hoëvell; zoo meent onder anderen de minister, dat de suikerkultuur niet goed geschikt is voor de vrije konkurrentie. Intusschen dit kan *en thèse général* niet waar zijn; het kan alleen zoo zijn om tijdelijke bijzondere omstandigheden. Wel begrijpen wij, waarom, zoo de vrije konkurrentie verleend wordt, er nog altijd zekere beperkingen noodig zouden blijven, tot begunstiging namelijk van de markt in het Moederland. Overigens zal in het vervolg de Gouverneur-generaal geene suikerkontrakten meer verleenen, dan alleen op uitdrukkelijken last van den minister. Wat de verlenging der bestaande suikerkontrakten betreft, de Gouverneur-generaal heeft die verleend in afwachting van hetgeen men daaromtrent in het Moederland zal besluiten. 2° In den regel worden de kontrakten van transportkosten in 't openbaar aanbesteed. 't Is mogelijk, maar de minister weet er niet van, dat in een bijzonder geval om bijzondere reden daarvan voor een enkelen keer is afgeweken. Dat is de zaak van het Indiesch bestuur, belast met de uitvoerende magt. 3° Omtrent het gebeurde te Tagal is een onderzoek ingesteld, waarvan de definitieve uitslag nog niet bekend is; de Gouverneur had aanvankelijk berigt, dat de zaak ongetwijfeld zeer overdreven was. 4° Tracht de minister zich te verdedigen tegen de beschuldiging, dat hij het oude stelsel aanhangt, met de twee daarvoor aangevoerde gronden te ontzenuwen. (*a*) De hernieuwing der suikerkontrakten is slechts geschied door het O. I. bestuur, in afwachting van hetgeen men in het Moederland daaromtrent mag besluiten; (*b*) en het ontwerp van regeringsreglement is niet in strijd met de vrijzinnige beginselen van de overige leden van het ministerie; terwijl het in overleg met dat ministerie is opgemaakt, vooral met betrekking tot de verantwoordelijkheid van den Gouverneur-generaal, de zamenstelling van den raad van Indië enz.

Na deze redevoering van den minister boeit de heer Rochussen de aandacht der Kamer door eene wijdloopige toelichting en regtvaardiging van hetgeen in den laatsten tijd omtrent de suikerkontrakten is gedaan. Daaruit schijnt te blijken, dat het gouvernement thans van de suikerkontrakten 3 millioen voordeelen geniet, dat de [illegible] niet was te [illegible], dat zij evenwel slechts voor 10 jaren in plaats van voor 20 zijn verlengd; behalve voor die fabriekanten die dadelijk de nieuwe gevorderde toestellen hebben ingevoerd aan welke 13 jaren zijn vergund; en dat daardoor tevens, wanneer de regering later een anderen weg zou willen inslaan, de magt der fabriekanten is gebroken. Overigens erkent hij, dat de kontrakten later voor verandering vatbaar zijn; maar hij acht dat moeijelijk. Hij bestrijdt ten slotte het denkbeeld dat op Java stilstand en gebrek aan ondernemingszucht heerscht. Hij toont aan hoe niet slechts het gouvernement, maar zelfs partikulieren groote opofferingen doen tot de verbetering van de middelen van vervoer, welke verbeteringen vele vruchten afwerpen; hoe men steeds voortgaat met ijzer en steenkolen op te sporen; hoe de stoomvaart in den Indischen Archipel is verbeterd, enz., en eindigt met zich zelven geluk te wenschen dat hij tot een en ander krachtig heeft meêgewerkt.

Eindelijk heeft de minister van Binnenlandsche Zaken het woord opgevat om op zijne beurt het ontslag van den heer van Raders te verdedigen. 1°. Bespreekt hij de bevoegdheid der Kamer ten deze, en meent dat de tusschenkomst der Kamer in deze aangelegenheid niet passend is, als het niet blijkt, dat daarbij eene wet is geschonden. Dat is ook onze meening, en de minister toont aan uit den loop der diskussien over de gemeentewet, dat ook de Kamer de zelfstandigheid van het gouvernement in het benoemen en outslaan der burgemeesters heeft gehandhaafd. 2°. Toont de minister aan, dat geen ambtenaar, dan die levenslang benoemd is, beweeren kan, dat men het regt niet had om hem te ontslaan. Hij acht het voor de tucht der ambtenaren gevaarlijk, dat men voor ontslagen ambtenaren in de Kamer optreedt, als er niet blijkbaar eene wet is geschonden, omdat zulks tot rebellie onder de ambtenaren kan leiden. Hem schijnt het blijkbaar dat men het toezigt en de policie over de ambtenaren daardoor niet weinig zal bemoeilijken. 3°. Is zijne meening, dat men de ministerieële verantwoordelijkheid vernietigen zou, zoo men een minister ter verantwoording roept over het ontslag van een ambtenaar, waarmede hij, minister, begreep niet langer met vrucht te kunnen werken. Alleen de minister kan daarover een oordeel vellen, of en in hoeverre een ambtenaar geschikt is om onder zijne leiding werkzaam te blijven. De minister besluit met de opmerking, dat men hier de ministerieele verantwoordelijkheid vooropzet, maar tevens hare eerste en noodzakelijkste werking voorbij ziet.

Daarna brengt de heer Gevers van Endegeest hulde aan de verklaringen van den minister van Kolonien, en konstateert, dat er thans tusschen dezen minister en zijn ambtgenooten in 't ministerie homogeniteit bestaat, zoodat men den minister van Kolonien niet kan bestrijden, zonder tevens het gansche ministerie aan te vallen. De heer Bachiene meent niet gansch te mogen instemmen met de redevoering van den minister van Binnenl. Zaken. Hij acht de tusschenkomst bij het ontslag der ambtenaren geregtvaardigd, als er genoegzaam vermoeden bestaat dat er willekeur heeft plaats gehad; terwijl de heer van der Linden die tusschenkomst gebillijkt acht, omdat een vreemd gouvernement op den uitslag van invloed zoude zijn geweest. Zulks is ook de meening van den heer van Goltstein in 't belang van 's lands eer en onafhankelijkheid. De minister van Binnenl. Zaken antwoordt daarop, dat men regt heeft inlichtingen te vragen omtrent onderhandelingen en betrekkingen met vreemde Mogendheden, maar hij blijft beweeren, dat het gouvernement vrij en zelfstandig moet blijven ten aanzien van het ontslaan der ambtenaren. Eindelijk licht ook nog de minister van Kolonien het ontslag van den heer van Raders toe, en eindigt met den heer Bachiene te verzekeren, dat er geen uitgifte van nieuwe suikerkontrakten zal plaats hebben, noch dat het voornemen bestaat voortaan verlenging van kontrakten te verleenen, zoolang geene regelen dienaangaande zullen zijn vastgesteld.

De heer Jongstra komt terug op de bewering dat de begrooting van het O. I. bestuur door de Wetgevende Magt moet worden goedgekeurd. Maar de minister van Binnenlandsche Zaken voert hem te gemoet, dat hij te vergeefs in de Staatskommissie van 1848 getracht heeft die bepaling in de Grondwet te doen opnemen.

De heer Baud neemt een oogenblik het woord om den heer van Hoëvell te zeggen, dat hij onbillijk is, indien hij in den tegenwoordigen minister van Kolonien de beginselen van hem, Baud, meent te ontmoeten.

De heer van Hoëvell repliceert, dat hij door den heer Baud niet is begrepen; hij zal de begrooting afstemmen, omdat de beginselen van den minister met de zijne in strijd zijn.

Na nog eenige woordenwisseling tusschen eenige sprekers, worden de algemeene beraadslagingen gesloten en de begrooting aangenomen.

Daarna is ook het laatste Hoofdstuk (Onvoorziene Uitgaven) zonder diskussie met algemeene stemmen goedgekeurd.

Heden beraadslaagt de Kamer over de begrooting van middelen.

Wij hebben gisteren enkele der redenen vlugtig herdacht, die het verklaarbaar maken, dat Lodewijk Napoleon, binnen zoo'n kort tijdsbestek, zijn doel: den keizerlijken zetel, kon bereiken. Wat wij echter altijd gezegd hebben, blijven wij intusschen ook nu volhouden: nu hij tot zijn doel: de keizerlijke waardigheid, gekomen is, dat, zoo het Lodewijk Napoleon niet moeijelijk moest vallen zich de aanbieding der keizerskroon te verzekeren, het hem daarentegen oneindig moeijelijker zal zijn, zich in het bezit der keizerlijke magt te bevestigen. Ter staving van deze onze overtuiging, zal het niet noodig zijn, alle argumenten in het midden te brengen, die ter toeliehting van deze stelling zouden kunnen aangevoerd worden. Tot ons doel kan volstaan eene nadere beschouwing van de eigene woorden van Lodewijk Napoleon, welke wij gisteren in herinnering hebben gebragt, en die zoo voldingend verklaren de geestdrift, waarmede bijna het gansche Fransche volk hem tot het gestoelte der hoogste eere verheven heeft.

»Op Godsdienst, op Regt, op Eerlijkheid en op Liefde tot de hulpbehoevenden — daarop, als op onwrikbare grondzuilen, dus sprak hij, wilde hij zijne regering vestigen." Schoon en bewonderenswaardig is die taal in den mond van den onbeperkten Alleenheerscher, en, ongetwijfeld, dat het eene hooge beteekenis heeft, zulke beginselen, bij aller toejuiching, als de grondslagen der nieuwe magt gehuldigd te zien; doch, van den anderen kant, vragen wij of het den in zijne magt onbegrensden Keizer zoo gemakkelijk zal zijn zich aan die beginselen getrouw te betoonen, als ze te verkondigen, bij de aanvaarding der kroon, in een oogenblik van hooge geestvervoering? Beschouwen wij den toestand der dingen met een nuchteren blik, en gaan wij na, welke groote

gevaren zich daaruit bijna onvermijdelijk moeten ontwikkelen.

»Onbeperkten Alleenheerscher" — dus noemden wij zoo straks den nieuwen Keizer, en geene andere naam voegt hem. Wij onderzoeken alweer niet, of, in de gegevene omstandigheden, eene verdeeling van magt, of eenig tegenwigt aan de keizerlijke oppermagt, heilzaam zou kunnen zijn voor Frankrijk: wij konstateeren slechts het feit, dat Lodewijk Napoleon met onbeperkte alleenheerschappij bekleed is geworden, die niet getemperd wordt door eenige tegenover of naast hem staande zelfstandige en van de noodige magt voorziene Staatsligchamen; daar noch de Senaat noch de Wetgevende Vergadering als zelfstandig genoeg mogen beschouwd worden, om tegenover den wil en de magt des Keizers iets te vermogen. Trouwens, dat zou ook niet geweest zijn overeenkomstig de tegenwoordige eischen des volks, dat zijne eigene gewaande souvereiniteit koncentreeren wilde in den Keizer.

Aan welk gevaar nu is elk oogenblik blootgesteld, hij, aan wiens wil geene grenzen zijn gesteld en wiens woord wet is? Raadplegen wij de geschiedenis: zij leert ons, dat de oefening der autokratische magt veeltijds dronken maakt, zoodat hij, die met die magt bekleed is, zich boven alles, zich boven alle magt en alle wet verheven acht, en alles naar zijne inzigten meent te kunnen regelen, wanende, dat alles voor zijn woord en wenk zwichten moet. Dat leert de geschiedenis; en zoo weten wij dan nu ook aan welk gevaar de nieuwe Fransche Keizer blootgesteld is. Doch, welke zelfstandige en onafhankelijke magt zou hij dan, wanneer eenmaal het bezit der alleenheerschappij hem mogt benevelen, onwrikbaar tegen over zich vinden? Geene andere, volstrekt geene andere, dan de magt der Kerk, die lijdelijk kan blijven bij alle lotverwisselingen der Staten, doch die niet zonder protest kan toelaten dat eene haarbreedte inbreuk worde gemaakt op haar van God-zelven ingesteld gezag. Hoeveel zich nu aan zulk protest, een mensch, die, in de bedwelming der alleenheerschappij, omgeven van vleijers, zich boven alles verheven, en alles zich geoorloofd waant — hoeveel, zeggen wij, die Alleenheerscher zich aan zulk protest gewoonlijk stoort, weten wij te over. En wat dan? Dan, de geschiedenis leert het alweer, dan zoekt hij de hem weerstand biedende magt te winnen door vleitaal en weten wij door welke middelen meer? En lukt dat niet — het lukt nimmer! — dan neemt hij tot bedreigingen zijn toevlugt, die evenmin tegenover het: *Non possumus* der Kerk iets vermogen, tot ten laatste door daden van geweld, haar te dwingen voor hem neder te knielen en zijne magt, als de eenige en de opperste magt ter wereld, te aanbidden. En wat dan, vragen wij nogmaals? En wat anders, luidt ons antwoord, wat anders is dan de Alleenheerscher geworden dan een verfoeijelijke despoot, die in plaats van eerbied te betoonen aan Godsdienst en Regt, beide met voeten treedt en als heiden vervolger zich iets vroeger of iets later het oordeel van God over het hoofd haalt? En wat is er dan, uit kracht der bijna onvermijdelijke omstandigheden, van de schoone en, wij willen aannemen, gemoedelijke verklaringen geworden, welke hij bij de aanvaarding zijner magt, ten aanhoore van hemel en aarde, afgelegd heeft? Nog eens intusschen, wij hebben de pretentie niet van te willen beweeren, dat Lodewijk Napoleon onvermijdelijk den zoo even aangeduiden weg moet inslaan: men zal ons echter in het gelijk moeten stellen, wanneer wij beweeren, dat hij aan dezelfde gevaren zich blootgesteld vindt, waarvoor bijna alle vroegere Alleenheerschers bezweken zijn.

Doch nog aan andere gevaren staat Lodewijk Napoleon bloot; wij willen die vrijmoedig in een volgend artikel bespreken.

Men leest in de *N. Pr. Ztg.*:

»Het ideaal van het socialismus is de almagt van den Staat, en ieder die dit ideaal — onverschillig onder welken naam — bevordert, werkt het socialismus in de hand. Eene krachtige regering — wie onzer verlangt daar niet naar? Maar wat is de regte zin van dit veel beteekenend vereischte? — Eene sterke regering: is dat er eene, die over een groot en verkleefd *staand* leger beveelt? Welnu, dan was Napoleon I op zijnen togt naar Rusland de sterkste regering, welke Europa sedert lang gezien heeft; en toch scheelde het maar een hair breedte, of het ware den generaal Mallet alleen gelukt door een driesten logen den troon des magtigen Keizers omver te storten. — Of is het er eene, die hare policie tot zulk een graad van volmaaktheid heeft gebragt, dat haar zelfs de innigste familiegeheimen niet meer ontgaan, en zelfs eene revolutionnaire gedachte met verbanning gestraft wordt? Welnu, dan is de koningsmoordenaar Fouché een der grootste weldoeners van het menschdom, zooveel te meer, omdat hij de verdiensten heeft van veel sluwer te zijn geweest dan de meesten zijner meer ijverige, dan schrandere leerlingen. — Of is het er eene, waar de bureaukratie het uitsluitend voorregt heeft iets van staats- en regeringszaken te verstaan, en de noodige hoeveelheid vaderlandsliefde met de reglementaire portie schranderheid te vereenigen, doch waar voor het bekrompen onderdanenverstand de gemoedelijke rol overblijft, om tusschen de beide hooistapels, *produktie* en *konsumtie*, over zoo menige zonderlinge verbeelding van die gepatenteerde staatslieden te filosofeeren? Nu! dan was de regering van Pruissen in het jaar 1848 eene der sterkste, en toch! — Welke firma was het, die toen, even als in het jaar 1806, bankroet maakte? Was het, zoo als sommige vermetele rebellen driest beweerden, het Koningschap bij de gratie Gods? Of was het, gelijk wij niet moede zijn geworden te beweren en te bewijzen, het absolutismus der bureaukratie, het officieele Pruissen? Waar was het officieele Pruissen tot op dat blijde uur, toen het de vruchten der overwinning gold, en wat ware er van ons geworden, indien niet het koningschap onze schuld had geboet? Het koningschap, verloochend en verlaten door die vreesachtige egoïstische schare, die zich tegenwoordig weder voordoet als de hoofdsteun van den Staat, en ons zoo gaarne zou willen overreden, dat wij voor goed zouden gered zijn, wanneer wij er de hand toe leenden, om het voor vier jaren geknakte absolutismus der bureaukratie thans tot despotismus te laten stijgen. — Of is eene sterke regering eindelijk eene zoodanige, die alles zelve wil regelen en leiden, en daarom overal den bal misslaat; die alles zelve doen wil, en daarom alles ongedaan laat, liever dan dat het buiten het bereik harer wijsheid geschiede? Zulk eene regering zouden wij hoogelijk prijzen, indien het ons gegeven ware gelijk de motten, van de *akten* te leven. Tot zoo lang echter zullen wij de kracht eener regering in iets anders moeten zoeken, en met regt vraagt men ons — waarin?"

De *Deutsche Volkshalle* laat hierop volgen:

»Wij zijn het met de hier gestelde beginselen volkomen eens. Het is maar te betreuren dat de *Kreuzzeitung* in de praktijk zoo zelden of nooit opvolgt, wat zij theoretisch voor juist houdt. Wij zullen niet herinneren aan 't geen ten tijde der mobilisatie geschied is, noch aan de policie-verklikkingen der *Kreuzzeitung* gedenken, noch aan het *ideaal* der *N. P. Ztg.* aan den *protestantschen Staat*, noch aan het Helotendom der westelijke provinciën herinneren, noch ook aan de wijze, waarop de *Kreuzzeitung* zich heeft aangesteld bij de verbanningen uit Berlijn en elders; wij willen slechts herinneren aan 't geen de *N. Pr. Ztg.* tegen de Katholijke Kerk geschreven heeft, en hoe de mannen van die partij deze aloude eerwaardige Kerk en hare hooge waardigheidbekleeders behandeld hebben. Daarom herinneren wij ook aan de woorden: Wie den wil des Heeren weet en [illegible] den heeft de *N. Pr. Ztg.* nu parade genoeg gemaakt; wij moeten daden zien."

Men schrijft uit 's Gravenhage, 7 Dec.:

»De Nederlandsche regering is heden toegetreden tot het traktaat van Londen den 8sten jl. tusschen de groote Mogendheden en Denemarken gesloten, ter regeling voornamelijk van de zelfstandigheid van dat Rijk, gelijk mede van de vaststelling der erfopvolging."

Men schrijft uit 's Hage, dd. 5 dezer:

»Gisteren, Zaturdag, heeft de op één na laatste trein van Rotterdam bij Haarlem eene botsing ondergaan, door, tegen balken te rijden, die op den weg lagen, waardoor eenig oponthoud is ontstaan, waaruit voortvloeit, dat het toezigt op dien weg nog veel te wenschen overlaat, wil men niet weldra vele menschenlevens daaraan opgeofferd zien." (*N. R. C.*)

De arrondissements-regtbank te Haarlem, heeft in hare teregtzitting van gisteren, in zake van den uitgever der *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, den heer H. Nijgh, geroepen, ten einde gehoord te worden op zijne weigering, om den inzender der berigten omtrent de bank van leening aldaar aan den regter-kommissaris te noemen, zich vereenigd met de konklusien van het openbaar ministerie, en hem veroordeeld tot lijfsdwang, zoolang hij in zijne weigering tot het geven van het verlangde getuigenis mogt volharden, in te gaan op a. s. Vrijdag den 10 dezer.

Men verneemt dat de kommissie, belast met een onderzoek van het plan tot doorgraving van Holland op zijn smalst, Vrijdag ll. (3 Dec.) aan den burgemeester der hoofdstad haar rapport heeft ingediend, waarin de mogelijkheid der uitvoering van deze onderneming wordt erkend.

De minister van Binnenl. Zaken berigt, dat uit hoofde van het menigvuldig gebruik, dat van den rijkstelegraaf wordt gemaakt, het noodig is de voornaamste kantoren sterker te bezetten, en het personeel der minder belangrijke daarover te verdeelen. Dien ten gevolge worden de kantoren Breda en Dordrecht tot nadere aankondiging gesloten. De gemeenschap tusschen de kantoren te Amsterdam, 's Gravenhage, Rotterdam en het buitenland blijft voortdurend geopend.

's GRAVENHAGE, 7 Dec. Men verneemt dat de Tweede Kamer zich onmiddellijk na de aanbieding der konversiewet met het onderzoek daarvan heeft bezig gehouden. Nadat de kommissie van rapporteurs deswege was vergaderd geweest, ook met den minister van Finantien, ten einde verschillende inlichtingen over het plan te vragen, is besloten dat de afdeelingen gisteren nader zouden bijeenkomen om, naar aanleiding van die inlichtingen, het ontwerp in de bijzonderheden in overweging te nemen. De vergadering der afdeelingen heeft gisteren bereids plaats gehad.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 7 December.

In deze zitting zijn ingekomen:

1º. Drie missives van den Minister van Buitenl. zaken ten geleide van even zoo vele afschriften van gesloten overeenkomsten, tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners tusschen Nederland en Bremen, Hamburg en Keurhessen. Aangenomen voor kennisgeving.

2º. Een verzoekschrift van leden van den kerkeraad te Appeltern, wegens de vereenigde betrekking van schoolmeester, koster en voorzanger. Verzending naar de Kommissie voor de verzoekschriften.

3º. Van de Tweede Kamer de navolgende ontwerpen van wet, als: *a.* tot wijziging der bepalingen nopens de heffing bij admodiatie van sommige accijnsen in Limburg; *b.* tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds over 1858; *c.* tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1850; *d.* tot vaststelling der staatsbegrooting voor 1853. Verzending naar de afdeelingen.

Men gaat vervolgens over tot het trekken der afdeelingen, waarna de zitting is gescheiden.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 7 December.

In deze zitting zijn de algemeene beraadslagingen over hoofdstuk XI der staatsbegrooting (*Kolonien*) voortgezet en ten einde gebragt. Nadat de onderscheidene artikelen achtereenvolgens waren goedgekeurd, is het hoofdstuk met 47 tegen 12 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: ten Cate, Zylker, Huguenin, Verwey, van der Linden, Westerhoff, van Eck, Reinders, Sloet tot Oldhuis, van Hoëvell, Ter Bruggen Hugenholz en Jongstra.

Hoofdstuk XII (*Onvoorziene uitgaven*) is zonder beraadslaging met algemeene (59) stemmen aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

[illegible]

(*Per telegraaf.*) PARIJS, 7 Dec. Z. M. heeft heden den ministerraad op de Tuillerien gepresideerd.

— Lord Cowley, Engelsch gezant bij het hof van Frankrijk, is heden in een plegtig gehoor bij den Keizer toegelaten tot het overhandigen zijner geloofsbrieven, waarin hij na het herstel van het Keizerrijk op nieuw geakkrediteerd wordt als gewoon gezant en gevolmagtigd minister van H. M. de Koningin van Groot-Brittanje. De gezant is met een hofrijtuig met groot levrei naar de Tuillerien gevoerd, en door den min. van Buitenl. Zaken aan Z. M. voorgesteld die hem in de troonzaal ontving.

Ook de Russische gezant is nog vóór de afkondiging van het Keizerschap, te Parijs teruggekomen, en heeft terstond na zijne aankomst bij den Keizer zijne opwachting gemaakt; hij moet daarbij, in naam van het Russische gouvernement, verklaringen hebben gedaan, die op eene goede verstandhouding tusschen de beide Staten vooruitzigt geven. De nieuwe Turksche gezant heeft volgens den *Moniteur*, ter gelegenheid der afkondiging van het Keizerschap een gastmaal aangerigt.

— De Keizer heeft eene amnestie uitgevaardigd voor overtredingen, door onderofficieren en soldaten begaan.

— De prefekt van Seine-en-Marne heeft een besluit genomen waarbij aan de vrijmetselaars en leden der arbeiders-klubsen verboden wordt zich in kerken, op kerkhoven, bij optogten of begrafenissen te vertoonen met hunne *insignia*.

Geschiedkundige Herinneringen. — Het was den 30 Mei 1804 dat, in de vergadering van het Tribunaat, het voorstel werd gedaan, om aan den Eersten Konsul de Keizerlijke waardigheid op te dragen en het Fransche Keizerrijk erfelijk te verklaren in de familie van Bonaparte. Na eene diskussie waarin Carnot alleen zich tegen het voorstel aankantte, bragt het Tribunaat met algemeene stemmen, op 1 na (die van Carnot), het volgend votum uit:

»Overwegende dat ten tijde der revolutie, toen de wil des volks zich met meer vrijheid kon openbaren, de algemeene wensch zich uitte voor de ondeelbare eenheid in het oppergezag en voor de erfelijkheid van dat gezag;

»Dat de familie der Bourbons door hare gedragingen de erfelijke regering gehaat gemaakt hebbende in de oogen des volks, (*sic*) derzelver voordeelen heeft doen vergeten en de natie gedwongen heeft een gelukkiger lot te zoeken in de demokratische regering;

»Dat Frankrijk, de verschillende vormen dier regering beproefd hebbende, van deze proclameringen niets heeft ingeoogst dan de geesel der anarchie;

»Dat de Staat in het grootste gevaar verkeerde toen Bonaparte door de Voorzienigheid terug geroepen, eensklaps verscheen om Frankrijk te redden;

»Dat onder de regering van één enkel persoon, Frankrijk inwendig zijne rust, en in het buitenland den hoogsten graad van achting en roem herwonnen heeft;

»Dat de komplotten gesmeed door het huis van Bourbon, (??) in overeenstemming met een ministerie dat Frankrijks onverzoenbare vijand is, het land hebben gewaarschuwd tegen het gevaar waarmede het werd bedreigd, indien het Bonaparte verloor, en daardoor aan de woelingen blootgesteld was, die onafscheidbaar zijn van eene verkiezing;

»Dat het levenslang konsulaat en het regt aan den Eerste Konsul verleend om zijn opvolger aan te wijzen, niet toereikend zijn om de binnenlandsche en buitenl. kuiperijen voor te komen, die ongetwijfeld zouden gepleegd worden bij ontstentenis van het hoogste gezag;

»Dat men de erfelijkheid van dat gezag erkennende, handelt overeenkomstig het voorbeeld der groote oude en [illegible] staten, en tevens volgens den eersten wensch, [illegible] te kennen gaf in 1789;

»Dat de natie door de ondervinding geleerd, thans dien wensch sterker dan ooit hernieuwt, en dien van alle zijden openbaart;

»Dat men altijd in alle staatkundige revolutien heeft gezien dat de volken het oppergezag opdroegen aan de familie van hen, aan welke zij hun behoud te danken hadden;

»Dat, wanneer Frankrijk, voor zijne veiligheid, een erfelijk hoofd vraagt, zijne erkentelijkheid en toegenegenheid Bonaparte aanwijzen;

»Dat Frankrijk alle voordeelen der revolutie behouden zal door de keus eener dynastie, welke even zoo veel belangstelling aan den dag legt om dezelve te handhaven, als de vorige dynastie om haar te vernietigen;

»Dat Frankrijk van de familie Bonaparte, meer dan van eenige andere moet verwachten de handhaving der regten en der vrijheid van het volk dat haar verkozen heeft, en alle instellingen die dienstig zijn om ze te handhaven;

»Dat er eindelijk geen passender titel is voor den roem van Bonaparte, en voor de waardigheid van het opperhoofd der Fransche natie dan de titel van Keizer;

»Zoo wenscht het Tribunaat, krachtens het regt dat hem is toegekend bij art. 27 der Konstitutie:

»1° Dat Napoleon Bonaparte, Eerste Konsul, uitgeroepen worde tot Keizer der Franschen, en in deze hoedanigheid belast met de regering der Fransche Republiek [illegible];

»2° Dat de titel van Keizer en het [illegible] erfelijk zij in zijne familie, in de regtnederdalende mannelijke lijn;

»3° Dat wanneer bij de regeling der gekonstitueerde magten de wijzigingen gebragt worden, die het herstel van het erfelijk gezag zal kunnen noodzakelijk maken, de gelijkheid, de vrijheid en de regten des volks daarbij ongeschonden zullen bewaard blijven."

Op het oogenblik dat dit votum van het Tribunaat bekend werd t. w. 4 Mei 1804, was het Wetgevend Ligchaam niet vergaderd; maar bijna de meeste Afgevaardigden bevonden zich te Parijs. Zij kwamen bijeen bij hun President, en betuigden bij een adres dat openbaar gemaakt werd, dat zij instemden met der gevoelens, die door het votum van het Tribunaat waren uitgedrukt, en dat zij diensvolgens den formeelen wensch te kennen gaven, dat Napoleon, de Eerste Konsul, tot Keizer werd uitgeroepen.

Het voorstel van het Tribunaat, bekrachtigd door het adres van het Wetgevend Ligchaam, werd plegtig aan den Senaat medegedeeld, en door dezen met eenparige stemmen aangenomen den 18den Mei in eene buitengewone zitting, die onder het voorzitterschap des Tweeden Konsuls Cambacérès werd gehouden. Denzelfden dag dekreteerde men een organiek senatus-konsult, waarnaar de [illegible] geregeld worden van het nieuwe gouvernement, dat men zou uitroepen.

De Senaat bragt onmiddellijk *en corps* het konstitutioneele aktestuk naar St. Cloud, en overhandigde het den Keizer.

Napoleon antwoordde aan Cambacérès, die hem het stuk voorlas:

»Alles wat kan toebrengen tot de welvaart des vaderlands, is noodwendig verbonden aan mijn geluk. Ik neem den titel aan, dien gij nuttig oordeelt voor de natie

»Ik onderwerp aan de bekrachtiging des volks de wet betreffende de erfelijkheid. Ik hoop dat Frankrijk nimmer de eerbewijzingen zal betreuren, waarmede het mijne familie overlaadt. In alle geval zal mijn geest niet meer met mijn nageslacht zijn, op den dag dat het zou ophouden de liefde en het vertrouwen der groote natie te verdienen."

Vervolgens legde de Keizer den eed op de Konstitutie af, aldus luidende:

»Ik zweer de onschendbaarheid van het grondgebied der Republiek te zullen handhaven; de bepalingen der Konstitutie, de staatkundige en burgerlijke vrijheid, alsmede de onvernietigbaarheid der verkoopen van nationale goederen te zullen eerbiedigen en doen eerbiedigen; geene belasting te zullen heffen dan uit kracht der wet; de instelling van het Legioen van Eer te zullen handhaven; en eindelijk te zullen regeren uitsluitend met het oog op het belang, het geluk en de eer van het Fransche volk."

Den 20 Mei had de plegtige uitroeping van Napoleon tot Keizer plaats

De volksstemming, waarbij de erfelijkheid der keizerlijke waardigheid in de familie Bonaparte werd bevestigd, werd den Keizer den 1 December 1804 door den President van den Senaat overhandigd. Er waren 3,574,898 stemmen uitgebragt, waarvan 3,572.329 *ja*'s en 2569 *neen*'s.

Den 2 December 1804 had de krooning van Keizer Napoleon plaats, waartoe Z. H. Pius VII, op uitdrukkelijk verzoek des Keizers, naar Parijs was gekomen.

MADRID, 2 Dec. Heden is een koninklijk besluit verschenen, waarbij de Cortes ontbonden worden. De nieuwe verkiezingen zullen plaats hebben, krachtens de thans bestaande kieswet. Op 1 Maart 1853 zullen de Cortes voor het eerst weder bijeenkomen.

De ontbinding der Cortes schijnt geen ongunstigen indruk ter beurze gemaakt te hebben.

— Bij koninklijk besluit zal er eene telegrafische linie opgerigt worden tusschen Madrid en een punt aan de Fransche grenzen, in de nabijheid van Irun. Deze linie zal Saragossa passeren.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Dec. De ministerieele *Morning Herald* is van oordeel dat de erkennig van Napoleon III door de groote mogendheden van Europa, wenschelijk is en zegt: »Wij hopen dat men zich niet door spitsvindigheden en onredelijke angstvalligheid zal laten wederhouden den titel van Napoleon III te erkennen. De regering van Napoleon II, hoewel kortstondig, was van regelmatigen aard en erkende geldigheid. Hij is onder den naam van Napoleon II regelmatig gehuldigd door de wettige en bevoegde staatsmagt. De redenen waarmede betoogd is dat Napoleon II niet behoort te worden erkend, zouden evenzeer kunnen worden aangevoerd door iemand die Napoleon III mogt hebben willen overhalen om aan de hem voorafgegane regeringen en de van haar uitgegane handelingen zijne erkennig te weigeren."

— De markies van Clanricarde heeft heden in het Huis des Lords een aanvang gemaakt met de ontwikkeling zijner motie betreffende den vrijhandel. [illegible] kondigde [illegible] aan, dat de regering het Fransche Keizerrijk heeft erkend. De verklaring dat Napoleon III gezegd had zijne verheffing tot de Keizerlijke waardigheid niet te gronden op een regt van erfelijkheid, maar op den wil des volks, en dat hij overigens zonder voorbehoud de traktaten van 1815 erkent, is door het Huis met toejuiching ontvangen.

De kanselier der schatkist kondigde vervolgens aan, dat hij Vrijdag een votum van het Huis over zijn finantieel stelsel zou vragen.

— Een berigt uit New-York, dd. 23 November bevestigt volgens tijdingen uit Havana, dat het bekende Amerikaansche poststoomschip *Crescent-City*, hetwelk in den laatsten tijd de Spaansche overheden op Cuba zoo lang getard heeft, weder te Havana is toegelaten, tot ontscheping der passagiers en postpakketten.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 7 Dec. Op bevel van Mgr. den Kardinaal Aartsbisschop is bekend gemaakt dat gedurende de zitting der Kamers, ter afsmeking van den goddelijken zegen over de beraadslagingen der Afgevaardigden, tot aan de sluiting dier zitting in het algemeen gebed der Kerk zal worden ingelascht:

»Verlicht ook en leid met uwen geest de vergaderde Afgevaardigden, opdat al hunne beraadslagingen en werkzaamheden mogen plaats hebben in Uwe vrees, in christelijke eendragt, in naauwgezette zorg voor het welzijn van onzen Koning en van het Vaderland. Laat hunne bemoeijingen daartoe strekken, dat vrede en welvaart, tucht en orde, waarheid en regt, braafheid en godsvrucht onder ons en onze nakomelingen mogen gedijen en voortduren."

— Men schrijft uit Hamburg:

»De revolutie in Buenos-Ayres, de 2de in dit jaar, en de 36e sedert het jaar 1810, brengt onzen uitvoerhandel in eenige verlegenheid, omdat wij niet weten of de Argentijnsche konsul alhier nog als in funktie zijnde kan beschouwd worden."

— Men schrijft uit Zurich dat de wijngaarden op nieuw uitbotten en blaadjes krijgen, even als gewoonlijk in de Meimaand. Men ziet er appelboomen in den bloei staan en op een garstakker, die na den jongsten oogst bezaaid is, ziet men airen van ettelijke duimen hoog. In Thurgau heeft men rijpe aardbezien gevonden.

BERLIJN, 6 Dec. De voormalige minister von Uhden is tot President der Tweede Kamer benoemd [illegible] tegen 131 stemmen, die op graaf Schwerin werden uitgebragt, bij eene derde stemming. De 42 katholijke afgevaardigden hebben *blanco*-briefjes ingeleverd. Graaf Walbott-Bornheim is tot vice-president benoemd.

— Men schrijft uit Breslau dat de gezondheid van Z. Em. Kardinaal v. Diepenbrock, merkelijk in beterschap toeneemt, en dat hij na eene eenzame verwijdering van 8 maanden op het feest van Driekoningen in zijne residentie zal terugkeeren.

WEENEN, 6 Dec. De onlangs verordende vorming van eene reserve van ons leger zal nog deze maand ten uitvoer gebragt worden. Zij zal met 1 Jan. 1854 ongeveer 90,000 man sterk zijn.

— De Pruissische gezant heeft van zijne regering volmagt gekregen, om betreffende de tolquæstie, met graaf v. Buol-Schauenstein onderhandelingen aan te knoopen. Deze zijn reeds begonnen en geven uitzigt op eene voldoende schikking tusschen beide partijen.

Men verneemt dat kolonel Radetzky, zoon van den beroemden grijsaard, die de Oostenrijksche legers in Italie beveelt, met den rang van gen.-majoor op *retraite* is gesteld.

— Men leest in de *Triester Ztg.*, dat de Albanezen eenige Montenegrijnsche gemeenten overvallen en de kudden geroofd hebben. De vorst van Montenego trok met een talrijk heir tegen de Turken op, dreef hen terug en veroverde de vestingen Spuz en Zabiah. Bij Podgorizza kwam het tot een gevecht, welks afloop bij het vertrek der stoomboot van Kattaro nog onbekend was.

BELGIE.

Tusschen de gevolmagtigden van Pruissen, Frankrijk en Belgie is, volgens de *Hannoversche Zeitung*, onder voorbehoud van de goedkeuring hunner regering, een verdrag gesloten tot het aanleggen eener telegrafische verbinding tusschen genoemde landen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 8 December.

BEVALLEN (5 Dec.): C. L. de Gijselaar, geb. Sergoyne, Z.
OVERLEDEN (4 Dec.): H. Ellerman, 1 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	7 Dec. 4½ u. gebl.	8 Dec.	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	64 11/16	64 1/8	65	65
Dito Dito	3	77 1/16	77 1/8	77 1/16	77 1/8
Dito Dito	4	96 [illegible]	96	96 1/4	96 1/4
Dito Obligatien O. I.	4	96 1/8			
Amortis. Syndic.	3½	94 1/4			
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg.		101			
Aand. Holl. S. M.		82 1/4			
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		54			
Frankrijk, Obligatien	3	76 1/4	77 1/4		
Spanje Nieuwe	1	24 1/2	24 9/16	24 [illegible]	
Dito	3	50 1/4			
Dito Binnenl. à 6/m.		44 5/8	44 1/4	44 5/16	44 1/4
Coup. Bewijzen.		3 9/16	3 7/16	3 1/2	
Amortisable Schuld		6 1/4			
Portugal te Londen	5	41 11/16			
Dito Dito	4	37 1/2	37 1/4		
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108 1/2	108 1/2		
Dito Dito 1828 en 1829		107 5/8	107 1/8		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		97	96 7/8		
Dito	4½	101 1/2	101 1/2		
Dito bij *Hope*	4	91 7/16	91 1/4		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91			
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito			71 3/8	71 1/16	
Polen, Certifikaten	4				
Dito Aand. à fl. 500		162 1/4			
Dito met Lot. à 300					
Amerika, Bank-Actiën		4 5/16			
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 f					
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	78 1/4	78 1/4	78 1/2	
Dito 1847	2½	41 1/4	40 5/8		
Dito 1851	2½	40 1/4	40 9/16		
Dito 1849	5	91 1/8	90 5/8	91	
Ween. Bank bij *Göll en C°.*			86 1/2		
Dito	4				
Letter B	5	91	90 9/16	90 5/8	
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito 250					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.		93 3/4		
Brazilie te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
Peru	5½				
Mexico Nieuwe	3	24 1/16	24 3/4		
Venezuela à £ 100	3½	41	41 1/4	41 1/4	
Grenada à £ 100	2				
Dito Uitgestelde		12 1/4	12 3/8	12 11/16	
Ecuador à £ 100		[illegible]			

Venezuela uitgestelde 16 11/16 à 17 [illegible].

Onze fondsenmarkt was heden over het geheel flaauw gestemd, en was de handel alleenlijk in Spaansche en Oostenrijksche van meldenswaardig belang, welke laatste door verkoopers zeer gedrukt waren.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅞	Livorno	2/m.	f 38½
„	zigt	„ 56¼	Napels	„	„ 81⅛
Bordeaux	2/m.	„ 55½	Petersburg	„	„ 1,86
„	½/m.	„ 55¾	Weenen	6/w.	„ 30¼
Madrid	3/m.	„ 242	Augsburg	„	„ 35⅜
Cadix	„	„ 243	Frankfort	„	„ 99
Seville	„	„ 239	Hamburg	2/m.	„ 35 3/16
Bilbao	„	„ 240	„	zigt	„ 35 7/16
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m	„ 11,75
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,80
Genua	2/m.	„ 46¼	Rotterdam	„	½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Dec. Belg. leen. 2½ pc. —; 1840, 5 pc. 99¾; 1848, 99¼; 1852, —; Spanje 1 pc. 24; Binnenl. 3 pc. 45; Rom. Leening 1835 97¾.

PARIJS, 6 Dec. Fransche 3 pc. 82,75; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 106,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 2925,—; Belg. 1840, 5 pc. 99¾; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanie, Buitenl. 3 pc. 50¼; Binnenl. 3 pc. 45; Holl. 2½ pc. 65; Piemont 1834 1032,50; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 98½.

MADRID, 1 Dec. Spanje 3 pc. 45¾; Ardoins 1 pc. 24½; Uitg. Schuld 5½; Comité-Bewijzen 3¼.

LONDEN, 6 Dec. Cons. kont. 101⅜ a 101½; op tijd 101⅜ a 101½; Braz. 103 a 103½; 1829/39 102½ a 103½; Den. 3 pc. 84 a 85; 5 pc. 106 a 107; Ecuad. 5 a 5½; Gren. 22½ a 23; Uitgest. 13⅛ a 13¾; Mexiko — a —; Nieuwe 24⅞ a 25; Peru 4½ pc. 105 a 105¼; Uitgest. 65 a 65¾; Rusl. 1822, 5 pc. 119 a 120; (N.) 4½ pc. 104⅞ a 105¼; Portugal 5 pc. 40½ a 41½; 4 pc. 38¼ a 38¾; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 24⅛ a 24⅜; 3 pc. 51½ a 51¾; Coup. cert. 3⅜ a 3⅝; Passive 5⅞ a 6; Holl. 2½ pc. 66¾ a 67¼; id. 4 pc. 98½ a 99; Venez. 40½ a 41½; Uitg. 16 a 16½.

WEENEN, 5 Dec. Met. 4½ pc. 85⅛; 5 pc. 95¾; Bank-Actien 1352.

BERLIJN, 6 Dec. Schuldbr. 3½ pc. 93⅞; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97¼; Pools. 4 pc. 91½; Loten fl. 200 22¼; id. fl. 300 158; id. fl. 500 91¾; Amsterdam zigt 143⅛g. id. 2/m. 142⅜g.

HAMBURG, 6 Dec. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 90¾; Spanje 1 pc. 22⅝; Binnenl. 3 pc. 40¾.

FRANKFORT, 6 Dec. Met. 5 pc. 81; 4 pc. 64¾; 2½ pc. 41¼; Bank-Actien 1384; Darmst. Loten fl. 50 90⅝; id. fl. 25 32; Badensche Loten fl. 50, 66½; id. fl. 35, 37⅞; Nassausche 28⅝; Holl. 2½ pc. 64⅝; Werk. Sch. 4 pc. 96¼; Sijndic. 3½ pc. 94½.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 8 December.

GRAANMARKT.

Tarwe tot op nieuw verhoogde prijzen ter verzending en aan cons., verkocht in Entr.; 132 ℔ witb. Pools. f 330; 129 ℔ dito f 320; 130 ℔ b. dito f 322; 125 ℔ ger. dito f 288; in cons.: 128 ℔ b. Pools, f 323; 125 ℔ ger. dito f 315; 128 ℔ Gron. f 265; 134 ℔ Kubanka f 270; 126 ℔ o. Vr f 275.

Rogge f 2 a 3 hooger met belangrijken handel; verkocht: 117, 119, 120 en 122 ℔ Odessa f 190, 194, 196 en 200; 120 ℔ Berdiansky f 196; 117 ℔ n. Archangel f 189; 115, 116 ℔ o. Gedr. f 183, 185.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie dadelijk 57; in April ek. 58½; Sept. 59½; Dec. 57 £. *Lijnzaad* een doen; 107/8 ℔ Egyptisch f 285. *Raapolie* op 6/w. f 33¾; Vliegend f 32¾; 1°. Mei f 34, Sept. f 34½, ⅝; Oct. f 34⅝, ¾; Nov. en Dec. f 34¾. *Lijnolie* op 6/w. f 29; Vliegend f 28. *Hennepolie* op 6/w f 39; Vliegend f 38.

ANTWERPEN, 7 Dec. *Koffij*. Er zijn gedaan 500 b. Java. *Terpentijnolie*. Er zijn gedaan 400 v. op levering.

LONDEN, 6 Dec. *Ruwe Suiker*: *Vreemde* niet lager. De voorraad is niet groot, doch de houders zijn niet geneigd tot handelen. Men noteert blond Havana voor uitvoer tot 21 a 24 s. *Geraffineerd*. Gestampte weinig gevraagd voor uitvoer maar niet lager.

Koffij. Natieve Ceylan met weinig handel doch niet lager, 46 s. 6 d. a 47 s. voor goed ord. Plantage onveranderd.

Talk. Met tamelijken omgang, doch de houders zijn ferm

Granen Engelsche Tarwe niet veel aan de markt en gedaan tot 2 s. hooger. Vreemde mede 2 s. hooger.

LIVERPOOL, 4 Dec. *Katoen*. De markt lusteloos. Er zijn gedaan 3500 b.

6 Dec. De markt slap, de jongste avans is weder verloren.

BORDEAUX, 4 Dec. *Voorloop*. De 3/6 wordt gedaan tot 118 fr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM 8 Dec. De Nederlandsche Kof Hendrika, Kapt. R. S. van Deest, van hier, met Beenzwart naar Nantes, is den 6 dezer, bij Katwijk aan Zee gestrand, doch het volk gered.

— De Nederlandsche kof Æolus, kapt. Steenhuyzen, van Antwerpen, met Machines naar St Petersburg, is op Stoneskar gestrand en vol water geloopen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 7 Dec. W. Yong, Abeona, Alexandria, laatst van Wijmouth.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 8 Dec. in lading naar:

Keulen	J. R. Wilson, Kolln N°. 3.
Mainz	B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Dusseldorp Neus en Urdingen.	H. Peeters, Pompejus.
Manheim	N. Reis, Beauharnais.
Frankf. & Coblenz	G. J. Andres, Frankf. N°. 9.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.

KEULEN, 7 Dec. in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Holz Kolln n°. 2.
Rotterdam	„ Wilson „ „ 24.

Rijnhoogte KEULEN 6 Dec. 9 vt. 4½ dm.

AANBESTEDINGEN.

Vrijdag, 10 Dec. In het gemeentehuis te Sleen, ten 12 ure: Het bouwen van eene nieuwe pastorij en schuur voor de Hervormde Gemeente te Sleen, met bijlevering van alle daarvoor benoodigde materialen.

— In een der vertrekken van het Raadhuis te 's Gravenhage, ten 1 ure: Het driejarig onderhoud en de noodige vernieuwingen en herstellingen: 1. Van al de Kazerne-gebouwen alhier; 2. Van eenige Schoollokalen en verdere gebouwen der gemeente.

— In het gemeentehuis te Loppersum, ten 10 ure: Het vergrooten van het Schoolgebouw te Loppersum.

Maandag, 13 December. In het logement de Eenhoorn te Grave, ten 11 ure: Het maken van eene brug ter regterzijde van het kroonwerk Coehoorn, te Grave, met het leveren van het daartoe noodige

Dingsdag, 14 December. In het hotel Keizershof te 's Bosch ten 11 ure: Het herstellen van metselwerken van en bij de vesting 's Hertogenbosch.

— In het koffijhuis het Zwarte Paard te Woudrichem, ten 11 ure: Het uitdiepen van grachten te Woudrichem. (Herbesteding.)

Woensdag, December. In het koffijhuis de Nieuwe Bak te Utrecht ten 11 ure: Het maken van een verdedigingswerk te Vreeswijk.

— Aan het lokaal van het prov. bestuur te Utrecht, ten 12 ure: het daarstellen van de funderingswerken voor eene nieuwe cellulaire gevangenis en het optrekken van het ingangsgebouw, bewaarderswoning, enz. op het bolwerk Wolvenburg, bij de Witte Vrouwenpoort te Utrecht.

Donderdag, 16 Dec. In het Wapen van Amsterdam, te Amsterdam ten 8 ure: Het sloopen van eenige afgekeurde perceelen en het bouwen van een blok van 12 woningen, met en zonder slaapkamers, op den hoek van de Passeerderstraat en de Passeerderdwarstraat te Amsterdam, geheel volgens de hiervan opgemaakte teekeningen, met inbegrip van al de hiertoe vereischte bouwstoffen, arbeidsloonen en verdere onkosten.

[illegible] den brand te Acquoy ongelukkig geworden huisgezin, is nader ontvangen:

Door tusschenkomst van Pastoor Wennekendonk:

Van H. v. M. een coupon	f 3.96
Door tusschenkomst van den Heer A. M. van Dijk, Boekhandelaar te Delft	„ 3.25½
Bedrag der vorige opgave	„ 250.02½
Te zamen	„ 257,24

ADVERTENTIEN.

(2449) Heden overleed, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der stervenden, aan verval van krachten de Zeer Eerwaarde Pater PETRUS JOSEPHUS MARIëN, in den ouderdom van ruim 83 jaren, Priester van de orde der Predikheeren en Pastoor in *de Goorn* (gemeente *Berkhout*). Gedurende 41 jaren bestuurde hij met onvermoeiden ijver zijne toevertrouwden, die dan ook dit verlies als dat van eenen vader betreuren.

GOORN, 9 Dec. 1852.

(2450) Heden werd mijn vaderhart diep geschokt, door het overlijden van mijnen veel geliefden Zoon ADRIANUS JOHANNES, in den ouderdom van 30 jaren, in leven Apotheker alhier. Hij stierf zacht en kalm, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden, innig betreurd door mij en mijne kinderen, bemind door allen, die hem van nabij kenden.

MAARSSEN, 7 December 1852.

A. VISLAAK,
Genees- en Heelkundige.

On demande dans un PENSIONNAT dans la Province, un **SECONDANT** de la religion Catholique, muni de bons certificats, qui parle coulamment le français, et qui sache enseigner les mathémathiques. S'adresser par lettres affranchies sous les initiales D. B. au bureau de cette feuille. Le salaire est de 200 à 300 florins. (2452)

Eene Jufvrouw uit den fatsoenlijken burgerstand, oud 22 jaren, van de R. K. Godsdienst, door overlijden zonder betrekking zijnde, zag zich gaarne geplaatst als **WINKELDOCHTER**, of tot medehulp in een huishouden, zullende meer op goede behandeling dan op groot salaris gelet worden. Adres met *franco* brieven onder letter B. bij den Heer J. B. ZAHN te Dordrecht. (2451)

(2432) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, zijn tegen 15 *December* a. s. op *franco* aanvraag verkrijgbaar:

OFFICIA PROPRIA DIŒCESIS BUSCODUCENSIS pro Breviario in 32° et 24° à 35 Cents.
» id. in 12° » 50 »
MISSAE PROPRIAE, groot folio » 80 »
id. id. klein » » 70 »
OFFICIA PROPRIA DE PASSIONE DOMINI 50 Cents.
MISSA DE PASSIONE DOMINI 60 »
DIRECTORIA, enkele 30 »
» id. met Naamlijst 40 »
» doorschoten 40 »
» id. met Naamlijst 50 »
Enkele Naamlijsten 10 »

H. H. Geestelijken worden beleefdelijk verzocht vóór gezegden tijd, *dadelijk* aanvrage te doen.

WIE WAS MARIA MONK, de zoogenaamde **ZWARTE NON?** Prijs 25 Cents.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

VOLKS-ALMANAK

VOOR

Nederlandsche Katholieken,

IN HET JAAR ONZES HEEREN

1853,

BIJ-EEN-GEBRAGHT DOOR

Jos. Alb. Alberdingk Thijm en H. J. C. van Nouhuys.

Deze Almanak, bevattende 300 bladzijden druks, versierd met twee platen van E. DUJARDIN, kost 40 Cs. In nette linnen bandjes gebonden 75 Cents.

WIE WAS MARIA MONK,

DE ZOOGENAAMDE

ZWARTE NON?

Uit het Engelsch.

Prijs 25 Cents.

EEN

NIEUWJAARSNACHT.

ROMANCE.

Prijs 25 Cts.

Ten voordeele van het Gesticht der Voorzienigheid.

Bij den Uitgever dezes zijn nog verkrijgbaar:

Zoo lang de kleine voorraad strekt, is bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN het ondervolgende werk voor den daarbij vermelden veel verminderden prijs verkrijgbaar:

Reis van Horace Vernet naar het Oosten.

Tekst en Teekeningen van COUPIL FESQUET. Een deel in groot octavo, met 16 gekleurde platen en geïllustreerden omslag, prijs f 3 50, in netten kartonnen band, in plaats van f 8 ongebonden.

DE KRUISBERG,

GEESTELIJK GEDICHT

DOOR

VONDEL,

gedrukt in antieken stijl, geschikt om in een Kerkboek gelegd te worden . . . 5 Cents.
Bij 50 stuks . . . f 1.50.

VONDEL, Neêrlands hoofddichter, bracht dit kunstjuweel, hetwelk naast zoo vele andere meesterstukken, getuigenis geeft van zijne vurige Godsvrucht, omstreeks de helft der XVIIe Eeuw aan het licht; hij schreef in 1621, op drie-en-dertigjarigen leeftijd, reeds een lofzang op de H. Agnes, waarin katholieke gevoelens uitkomen, ofschoon hij, uit een doopsgezinden vader, doch katholiek gedoopte moeder, te Keulen geboren, in Amsterdam diaken bij de Mennisten was en de zaak der verdrukte Remonstranten met kracht voorstond. Tegen 1640 omhelsde hij openlijk de katholieke Godsdienst en bleef tot zijn dood toe een getrouwe zoon, een moedig verdediger, en waardig cieraad der H. Kerk. Hij was geboren den 17n November, op den feestdag van den H. Gregorius Thaumaturgus, of WONDERWERKER, en leide een teedere liefde voor dezen zijn patroon, die waarlijk wonderen in hem gewerkt had, aan den dag.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.